

Zwyżka stawek ubezpieczeń od ryzyka wojny

Ze względu na wzrastające napięcie sytuacji międzynarodowej, poważnej zwwyżce uległy stawki w ubezpieczeniach morskich od ryzyka wojny.

Nowa tabela ogłoszona została w dnia 23 bm., weszła zaś w życie w dniu 24 bm. Według nowej tabeli norm, stawki te są znacznie powiększone, szczególnie leżeli chodzi o podróże do i z morza Śródziemnego, morza Czarnego oraz morza Marmara.

Statki pod banderami włoską i niemiecką mogą być ubezpieczane - według dowolnego uznania towarzystw ubezpieczeniowych. W każdym razie umowy w sprawie ubezpieczenia tych statków będą wszystkie zaopatrzone w klauzulę wymówienia w ciągu 48 godzin.

Odwołanie z urlopów funkcjonariuszy miejskich

Analogicznie do odwołania z urlopów funkcjonariuszy państwowych, zarząd miejski m. st. Warszawy, oraz zarządy innych miast wezwały wszystkich swych pracowników do powrotu z urlopów i aż do odwołania zaprzestały udzielania dalszych urlopów.

Warszawa stanęła do apelu kopania rowów przeciwlotniczych

W piątek wystosowano do zarządów wszystkich organizacji społecznych w Warszawie pismo z odezwa prezydenta miasta Starzyńskiego, nawołując członków tych organizacji do wzięcia gremialnego udziału w kopaniu rowów przeciwlotniczych.

W rowy takie powinny być zaopatrzone skwery każdej dzielnicy miasta. Zgłoszenia do kopania rowów przyjmowane są we wszystkich okręgach OPL [Obrony Przeciwlotniczej]. Wiele osób zaczęło się zgłaszać z samego rana z własnymi łopatami. Przystąpiono do kopania rowów w następujących punktach miasta: Jasna - skwer, plac Małachowskiego, ogród Saskim, park Ujazdowski, skwer Hoovera, Solec, ul. Wioślarska, Senatorska min. Rolnictwa, pl. Inwalidów, Okopowa 59, Piaskowa, pl. Parysowski, ul. Elekcyjna, Dworska róg Bema, pl. Starynkiewicza, pole wyścigowe, plac Narutowicza, al. Niepodległości, plac przy rogu Ratuszowej i Inżynierskiej, skwer przy cerkwi na ul. Zygmuntowskiej, Bartnicka przy szkole, Odrowąża przy gimnazjum, Targowa przy Ząbkowskiej, al. Szucha, Dolina Szwajcarska, Bagatela przy cukierni Dakowskiego i w innych.

Na apel Warszawa zareagowała nie tylko zgłoszeniami do pracy przy budowie rowów lecz i ofiarami w naturze. Pierwsza taka ofiara zgłoszona została przez p. Feliksa Tomkiewicza, właściciela składu narzędzi żelaznych przy ul. Granicznej 8, który zaoferował 200 łopat stalowych z oprawami. Spodziewane są dalsze ofiary od firm większych i zasobniejszych.

Jak chronić żywność przed skażeniem gazami bojowymi

Warunki przechowywania żywności, zabezpieczenie zapasów przed ewentualnym skażeniem ich przez gazy bojowe – to zagadnienia, które powinny być dziś dokładnie omówione, a środki zaradcze jak najszerszej spopularyzowane. Ukazała się ostatnio interesująca broszura dr. Karola Barczewskiego, wydana przez LOPP, pt. „Jak chronić żywność przed skażeniem i jak z nią postępować w razie skażenia”. (Można dostać w Składnicy LOPP). Omówione jest tam odkażanie: chleba, sucharów, mięsa, słoniny, szmalcu, wędlin itp., mleka, zup, kartofli i owoców, mąki, kasz, zbóż, cukru, soli, jaj, siana i słomy, wody w studniach.

Jakie jednak produkty należy uważać za słabo skażone? Te, które znajdowały się bez zabezpieczającego opakowania poza obrębem plam i obłoków gazowych w odległości około 50 m. (nie bliżej) oraz te, które znajdowały się w obłokach gazowych, ale tylko 3 gazów: fosgenu, dwufosgenu i chloropikryny.

Najbezpieczniej oczywiście odkażać według wskazówek i pod bezpośrednim nadzorem służby rozpoznawczo-analitycznej, jednak w wielu okolicach ludność będzie musiała się sama przeprowadzać odkażanie, gdy wezwanie organów tej służby będzie chwilowo niemożliwe. Tam też wielką rolę będą spełniać zakładane poradnie LOPP, podające zasadnicze wskazówki.

Zboża, warzywa, owoce na polach i w ogrodach, w stogach, kopcach itd. mogą zostać skażone najgroźniejszymi gazami: luizytem i sternitami, zawierającymi arsen, truciznę szczególnie silną. To samo odnosi się do wód w stawach i sadzawkach oraz rzekach wolno płynących. Trzeba więc pamiętać, że iperyt tworzy na wodzie tłuste plamy, powoli parujące i opadające na dno, gdzie może być źródłem zakażenia przez kilka miesięcy, tak powolnie bowiem iperyt się rozkłada. Przeciwnie luizyt ulega rozkładowi szybko i zatracą własności parzące.

W rzekach szybko płynących prąd porywa i rozprowadza gazy bojowe, sam przez się stanowiąc straż odkażającą.

Żywność znajdująca się w mieszkaniach może zostać skażona przez gazy przedostające się przez uszkodzone szyby, o ile znajduje się bez żadnego opakowania na

stołach. Żywność zamknięta w szczelnych naczyniach szklanych, blaszanych, drewnianych, oraz w torbach papierowych, w koszach czy skrzyniach osłoniętych papierami, prześcieradłami, kocami, jest dostatecznie zabezpieczona. Szczelne szafy, spiżarnie, nawet piece do pieczenia ciasta stanowią dobrą ochronę żywności normalnie opakowanej, o ile - oczywiście - pocisk gazowy nie wybuchą w bezpośredniej ich bliskości, w mieszkaniu czy magazynie.

Rodziny powołanych rezerwistów muszą mieć być zabezpieczone

Wobec powołania do szeregów w ostatnich dniach znacznej ilości rezerwistów, trzeba z uznaniem stwierdzić, że wszystkie przedsiębiorstwa w dalszym ciągu wypłacają zarobki rezerwistom, aby całkowicie zabezpieczył być ich rodzin.

Władze rządowe i samorządowe uruchomiły właściwe aparaty dla wypłacania zasiłków rodzinom powołanych pod broń.

Mężowie i bracia ojcowie rodzin udają się dla spełnienia swego obowiązku obywatelskiego w pełni przekonania, że ich rodziny otoczone będą staranną opieką społeczeństwa Państwa.

X

Wiele stołecznych przedsiębiorstw zajęło godne pochwały stanowisko obywatelskie wobec rodzin rezerwistów. Liczne firmy handlowe i przemysłowe wypłaciły rodzinom rezerwistów jednomiesięczne pensje z góry, by umożliwić poczynienie odpowiednich zakupów itp.

Źródło:

Warszawski Dziennik Narodowy, R. 5, 1939, nr 235B z 26 sierpnia 1939